

**ПРАВИЛНИК
ЗА ДЕЙНОСТТА НА
НАЦИОНАЛНИЯ ИНСТИТУТ ПО ГЕОФИЗИКА, ГЕОДЕЗИЯ И
ГЕОГРАФИЯ
ПРИ БАН**

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ.....	3
II. ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ.....	3
III. СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ.....	4
IV. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ В НИГГГ.....	6
V. ИМУЩЕСТВО, НАБЛЮДАТЕЛНИ ДАННИ, НАУЧНИ И НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ РЕЗУЛТАТИ	7
VI. ФИНАНСИРАНЕ И ДОГОВОРНА ДЕЙНОСТ.....	8
VII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ.....	9

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този правилник урежда дейността, структурата и управлението на Националния институт по геофизика, геодезия и география (НИГГГ) при Българската академия на науките (БАН) и правата и задълженията на служителите му в съответствие със Закона за БАН (ДВ, № 85, 1991 г.), Устава на БАН от 29.06.1992 г., Измененията и допълненията към него от 19.05.1997 г., 07.06.1999 г., 16.10.2000 г., 19.07.2010 г. и 14.03.2023 г., Кодекса на труда (КТ) на Република България и издадените за неговото прилагане нормативни актове.

Чл. 2. (1) НИГГГ е създаден с решение на V-тото Общо събрание на БАН от 22.03.2010 г.
(2) НИГГГ е юридическо лице- разпоредител от по-ниска степен с бюджет към БАН.
(3) НИГГГ се субсидира от държавния бюджет.

Чл. 3. Седалището на Националния институт по геофизика, геодезия и география е с адрес: 1113 София, ул. "Акад. Г. Бончев", бл. 3.

II. ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ

Чл. 4. (1) (Изм.- 2023) Основната мисия на НИГГГ е:

- провеждане и развиване на фундаментални и приложни научни изследвания в областта на геофизиката, геодезията, географията, сеизмологията и сеизмичното инженерство с оглед подпомагане на устойчивото развитие на страната;
- обучение на студенти, подготовка на докторанти и висококвалифицирани специалисти чрез следдипломна квалификация в тези области;
- научно обслужване на държавата и обществото с оперативна, мониторингова и експертна информация, анализи, оценки, прогнози, програми, планове и др. в тези области;
- поддържане и развитие на национални мониторингови мрежи и бази данни в тясна интеграция с европейски и световни центрове и изследователски програми;
- участие и в дейности по чл. 2, ал. 2 от Закона за БАН.

Чл. 5. (Изм.- 2023) В рамките на предмета на своята дейност в НИГГГ се извършват и следните специфични дейности:

(1) Регистрация, обработка, анализ и осигуряване на обективна научна информация за регионални сеизмични събития, геомагнитно и гравитационно поле, движения на земната кора, състояние на йоносферата и атмосферата и други геопараметри.

(2) Осигуряване данни за параметрите на земетресенията в страната. Предоставяне на информация съгласно утвърден регламент за сеизмичната обстановка в случай на регистрирано на територията на страната земетресение.

(3) Осигуряване на данни и мониторинг на съвременните движения на земната кора в страната, поддържане на Държавната GPS мрежа на Република България и мониторинг на морското ниво.

(4) Участие в експертна дейност по разработване на прогнози, програми, концепции, стандарти, планове, експертизи и др. за оценка и развитие.

(5) Организиране и участие във вътрешни и международни научни конгреси, конференции, симпозиуми и други научни мероприятия.

(6) Публикуване и популяризиране на собствените научни резултати и постиженията на световната наука чрез печатни издания, средствата за масова информация, организиране на изложби и по други начини.

Чл. 6. НИГГГ изпълнява задачите си самостоятелно и/ или в сътрудничество, координация, интегриране и коопериране с други научни и/ или държавни организации и институции, търговски дружества, висши училища и организации с идеална цел, със седалища в страната и чужбина.

III. СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 7. НИГГГ се състои от служителите на Националния институт, ръководните органи на НИГГГ, научните структурни звена заедно с принадлежащите към тях научно-оперативни обсерватории, станции и центрове, както и административни и обслужващи звена.

Чл. 8. Служители на НИГГГ са всички лица на щатна длъжност в Националния институт. По отношение на своите служебни задължения те са подчинени на директора на Института и на съответния ръководител на структурното или административното звено.

Чл. 9. Ръководните органи на НИГГГ съгласно чл. 34 от Устава на БАН са: Общото събрание (ОС) на учените, Научният съвет (НС) и Директорът.

Чл. 10. Структурните звена се състоят от учени с научни степени и/ или длъжности, специалисти с висше образование и помощен персонал. В тях могат да се формират научни колективи, които извършват научна и научно-приложна дейност в рамките на научноизследователския план на НИГГГ. Обсерваториите, станциите и центрoвете извършват научно-оперативна и наблюдателна дейност.

Чл. 11. Административните и обслужващи звена осигуряват цялостната дейност в НИГГГ.

Чл. 12. (1) Общото събрание на учените включва всички лица с научна длъжност или научна степен на основна работа в НИГГГ.

(2) Общото събрание на учените избира свой председател – хабилитиран учен за срок от четири години последователно за не повече от два мандата.

(3) Директорът, заместник-директорите, председателят на НС и научният секретар не могат да бъдат избирани за председател на Общото събрание на учените.

(4) Общото събрание на учените се свиква от неговия председател, от директора, от председателя на НС, както и по предложение на една пета от своите членове.

(5) (Изм.- 2023) Общото събрание на учените:

а) приема, изменя и допълва Правилника за дейността на НИГГГ;

б) избира и отзовава представителите на НИГГГ в ОС на БАН;

в) избира, променя и допълва състава на НС на НИГГГ;

г) съвместно с НС на НИГГГ приема научноизследователския и финансовия отчет на НИГГГ;

д) обсъжда програмите на кандидатите за директор на НИГГГ по обявен избор, изказва становище по тях с тайно гласуване и изпраща протоколите от обсъждането и гласуването на Управителния съвет (УС) на БАН.

(6) (Изм.- 2023) Общото събрание на учените може да взема решения, ако присъстват повече от половината членове от списъчния му състав. Решенията се вземат с явно гласуване и с мнозинство повече от половината от присъстващите на събранието, с изключение на случаите по ал. (2) и ал. (5) точки б), в) и д), по които решенията се вземат с тайно гласуване и с мнозинство повече от половината от редуцирания списъчен състав.

(7) (Нова- 2023) Списъчният състав на ОС не може да се редуцира с повече от една пета, като се редуцират само членовете, които отсъстват поради командировка, болест или отпуск за период, не по-кратък от един месец.

Чл. 13. (1) Научният съвет е колективен орган за научно ръководство на НИГГГ с четиригодишен мандат.

(2) (Изм.- 2023) За членове на НС се избират лица с научна степен доктор на науките, хабилитирани учени, член-кореспонденти и академици. Директорът по право е член на НС, но не може да бъде негов председател.

(3) Броят на членовете на НС не може да бъде по-малък от 15 и по-голям от 25 души. Броят на членовете, които не са на основна работа в НИГГГ, не може да надвишава една трета от общия брой на членовете на НС.

(4) Съставът на НС може да се променя и допълва в рамките на мандата му по реда и условията, предвидени в ал. 2 и 3.

(5) (Нова - 2023) В заседанията на НС с право на съвещателен глас участва един млад учен или докторант съгласно чл. 38, ал. 5 от Устава на БАН.

(6) (Изм.- 2023) НС избира свои председател, заместник-председател и секретар за срока на мандата си с тайно гласуване и при мнозинство повече от половината от списъчния си състав. Заместник директор и научен секретар не могат да бъдат избирани за председател на Научния съвет.

(7) НС се свиква от председателя си, от директора на НИГГГ или по искане на една пета от неговите членове.

(8) НС извършва своята дейност съгласно чл. 40 от Устава на БАН и вътрешните правила за дейността му.

(9) (Изм.- 2023) Прекратяване на членството в научния съвет става съгласно чл. 41 от Устава на БАН.

Чл. 14. (1) Директор на НИГГГ може да бъде лице с научна степен доктор на науките, хабилитиран учен, член-кореспондент или академик, който въз основа на избора се назначава на основна работа в Института. Директорът се избира от УС на БАН за срок от четири години съгласно чл. 42 от Устава на БАН. Предсрочно прекратяване на мандата на директора става съгласно чл. 43 от Устава на БАН.

(2) Директорът ръководи и управлява цялостната дейност на НИГГГ съгласно Закона за БАН, чл. 44 от Устава на БАН и настоящия Правилник.

(3) Директорът ръководи НИГГГ с помощта на назначени от него заместник-директори и научен секретар, съгласно чл. 45 от Устава на БАН.

(4) Консултативен орган на директора при осъществяване на ръководството на НИГГГ е Директорския съвет (ДС), в чийто състав влизат заместник-директорите, научния секретар, председателя на Научния съвет, ръководителите на департаменти и други служители по преценка на директора.

(5) Протоколите от заседанията на ДС се водят от научния секретар, а при негово отсъствие от друг член на ДС.

Чл. 15. (1) Заместник-директор може да бъде доктор на науките, хабилитиран учен с научна степен, член-кореспондент или академик на основна работа в НИГГГ. Той замества директора в негово отсъствие и може да ръководи определени направления от дейността на НИГГГ, възложени му от директора, съгласно чл.45. (2) от Устава на БАН.

(2) Научен секретар може да бъде доктор на науките, хабилитиран учен с научна степен, член-кореспондент или академик на основна работа в НИГГГ. Той подпомага директора в планирането и отчитането на научната и учебната дейност на НИГГГ и осъществява други функции, възложени му от директора, съгласно чл.45. (3) от Устава на БАН.

Чл. 16. (1) Департаментите и секциите са структурни звена за извършване на научни, научно-приложни и научно-оперативни изследвания по основните направления в Института. Съгласно чл. 46 (1) от Устава на БАН те се създават, преобразуват или закриват от НС на НИГГГ.

(2) За ръководител на департамент или секция се избира служител с научна степен доктор на науките, хабилитиран учен, член-кореспондент или академик на основна работа в НИГГГ. Изборът се извършва от НС за срок от четири години, по предложение на членове на НС и/ или на учените от департамента/ секцията в съгласие с чл. 46 (2) от Устава на БАН.

(3) Ръководителят на департамента/ секцията организира и ръководи изпълнението на задачите на звеното, залегнали в научноизследователския план на НИГГГ, както и

административните задачи на департамента/ секцията във взаимодействие с ръководството на Института. Внася в НС предложения за научно израстване на служителите в департамента/ секцията.

(4) При отсъствие на ръководителя на департамент/ секция за повече от един месец, същият посочва свой заместник, който се утвърждава от директора.

Чл. 17. (1) Научните колективи са временни структури за извършване на научна, научно-приложна и научно-оперативна дейност в рамките на един или повече планови или извънпланови проекти на НИГГГ. Съставът на научните колективи се определя от ръководителя на проекта, съгласувано с ръководителя на съответния департамент.

(2) Членовете на департаментите/ секциите могат да участват в един или повече научни колективи.

(3) Задълженията на служителите от департаментите/ секциите в НИГГГ се определят от длъжностни характеристики, утвърдени от директора.

Чл. 18. (1) (Изм.- 2023) Административни и обслужващи звена в НИГГГ са: отделите: „Административно обслужване и човешки ресурси“; „Финансово-счетоводен“; „Поддръжка, материална база и охрана“; и Библиотека.

(2) (Изм.- 2023) Отдел „Административно обслужване и човешки ресурси“ има за основни функции административното обслужване на служителите на Института, както и осигуряването на трудово-правните взаимоотношения в НИГГГ. Подчинен е на директора.

(3) (Изм.- 2023) „Финансово-счетоводният отдел“ осъществява дейността по финансово и счетоводно обслужване и подпомага директора при осъществяване на финансовата дейност на Института. Ръководителят на отдела отговаря солидарно с директора за законосъобразното опериране с финансовите и материалните активи и средства на НИГГГ. Подчинен е на директора.

(4) (Изм.- 2023) Отдел „Поддръжка, материална база и охрана“ отговаря за грижливото стопанисване и съхраняване, както и точната отчетност на материалните активи на НИГГГ. Подчинен е на директора.

(5) Задълженията на служителите от административните и обслужващите звена в НИГГГ се определят с длъжностни характеристики, утвърдени от директора.

IV. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ В НИГГГ

Чл. 19. В този раздел се третират въпроси, неуредени изрично в действащото трудово законодателство и Кодекса на труда на Република България.

Служителите на НИГГГ имат следните права:

(1) На работно място, отговарящо на условията на длъжностната им характеристика, в сградите на НИГГГ.

(2) Да бъдат информирани за резултатите от научната, научно-приложната, научно-оперативната, административната и финансовата дейност на Института.

(3) Да бъдат командирани в страната и чужбина за работа по задачи от плана на Института, за изпълнение на други задачи, на специализации, за участие в конференции, работни срещи, симпозиуми и др., както и да ползват определен период от време неплатен отпуск за работа в други организации в страната и чужбина. Разрешаването и времетраенето на командировките и отпуските става по преценка на директора на НИГГГ при спазване Кодекса на труда, Закона за БАН, Устава на БАН и вече влезли в сила решения на УС на БАН.

(4) Учените могат да участват в научни съвети в други самостоятелни научни звена (СНЗ) на БАН и външни организации, в национални и международни експертни съвети, комисии, редколегии и др.

(5) Да установяват контакти и сътрудничество с учени и специалисти от други научни, държавни и международни организации и институции.

(6) Служители на НИГГГ при БАН могат да извършват изследователска, сервизна и експертна дейност в полза на трети юридически или физически лица, като използват за това

законоустановеното работно време и/ или материалната база, предоставена за ползване от БАН и НИГГГ, само ако тази дейност е регламентирана с решение на ръководните органи на държавата и на БАН и/ или се осъществява в рамките на писмени договорни отношения с НИГГГ или БАН, представлявани от директора или ръководството на БАН. Отклоненията от това задължение е нарушение на трудовите правоотношения и се санкционира в съответствие с КТ.

Чл. 20. Освен регламентираните с действащото трудово законодателство, служителите на НИГГГ имат следните задължения:

(1) Да изпълняват научните си планове в рамките на научните проекти на НИГГГ и да проявяват активност в публикуването на резултатите от тях.

(2) Да изпълняват дейности, свързани с плановите и извънплановите задачи на НИГГГ. Дейности по външни (граждански) договори и други могат да се извършват в извънработно време. Контролът по тази алинея се възлага на ръководителите на департаменти и ръководството на Института.

(3) Да повишават личната си научна квалификация и нивото на научните изследвания.

(4) Да участват активно в научните мероприятия на НИГГГ, както и в секционните и институтските семинари.

(5) Да участват в обучението на студенти, провеждането на следдипломна квалификация и ръководството на докторанти и дипломанти.

(6) Да спазват научната, професионалната и трудовата етика и да не извършват действия, уронващи престижа на НИГГГ.

(7) Да популяризират научните резултати на НИГГГ у нас и в чужбина.

Чл. 21 (1) Всеки служител на НИГГГ подлежи на периодично атестиране по утвърдени предварително критерии, с които той е запознат.

(2) Редът и периодичността на атестирането се определят от НС по предложение на директора на НИГГГ.

(3) Резултатите от атестирането се докладват на НС от атестационна комисия, назначена от директора. НС гласува решения за поощряване или санкциониране на служители на базата на атестациите.

(4) Дисциплинарни наказания на служителите се налагат от директора. Дисциплинарно уволнение или понижаване в степен на учени става с решение на НС, чрез тайно гласуване, при условия на кворум и мнозинство, аналогични на тези при избора на съответната длъжност.

Чл. 22. (1) Работното време в НИГГГ е от 9 до 17:30 ч.

(2) Обедната почивка е 1/2 час и се ползва в интервала от 12:00 до 13:30 ч.

(3) Служителите могат да остават на работното си място в извънработно време и в неработни дни по ред, определен със заповед на директора.

(4) Дежурствата в обсерваториите и станциите и охраната на НИГГГ се регламентират от конкретни правилници, утвърдени от директора.

(5) Провеждането на синдикални събрания в работно време по изключение се разрешава само от директора на Института.

(6) Промени в режима на работното време се извършват със заповед на директора.

(7) Режимът на допускане на външни лица в сградите на НИГГГ се определя със заповед на директора.

V. ИМУЩЕСТВО, НАБЛЮДАТЕЛНИ ДАННИ, НАУЧНИ И НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ РЕЗУЛТАТИ

Чл. 23. (1) НИГГГ има право на собственост и други вещни права, регламентирани в чл. 69-78 от Устава на БАН.

(2) Всички основни средства (активи), придобити по договори на НИГГГ с външни организации, остават собственост на Института освен ако в съответния договор не е

предвидено друго. Всички основни средства могат да бъдат преразпределяни съобразно нуждите в НИГГГ със заповед на директора.

(3) Със собствеността на НИГГГ се разпорежда директорът на Института.

Чл. 24. (1) Всички първични наблюдателни данни, регистрации и отчети, както и резултатите от научноизследователската, научно-приложната и научно-оперативната дейност са собственост на НИГГГ, като се спазват действащото в Република България законодателство и Закона за авторското право и сродните му права.

(2) Резултатите от договорни разработки, на които НИГГГ е възложител, също са негова собственост.

(3) Всички данни могат да бъдат изпращани в международните центрове за данни при спазване на определената за това процедура.

VI. ФИНАНСИРАНЕ И ДОГОВОРНА ДЕЙНОСТ

Чл. 25. НИГГГ се финансира от държавна субсидия, договори за научни, научно-приложни и научно-оперативни изследвания с организации от страната и чужбина, участие в международни научни проекти, извършване на консултантски, експертни и други услуги, участие в търговски дружества и други организации, наеми и други източници.

Чл. 26. (1) Бюджетната субсидия на НИГГГ се определя от Управителния съвет на БАН и се утвърждава от Общото събрание на БАН като неразделна част от бюджета на Академията.

(2) (Изм.- 2023) Средствата от бюджета се изразходват за: финансиране на научноизследователската, научно-оперативната и издателската дейност, подготовка на кадри, както и придобиване, развитие и поддръжка на материалната база, издръжка на общоинститутски нестопански дейности.

Чл. 27. (Изм.- 2023) НИГГГ сключва договори с външни възложители съгласно действащото законодателство и при пълно спазване на утвърдените от БАН "Правилник за сключване на договори за научно-приложни проекти от постоянните научни звена на БАН с външни възложители" от 08.12.2008 г. и „Правила за кандидатстване, изпълнение и отчитане на проекти по международни финансиращи програми и/ или проекти с външни възложители“, приети от УС на БАН на 27.06.2019 г. Тази дейност се счита за допълнителна към основната.

Чл. 28. От общата стойност на всеки договор за НИГГГ се отчисляват:

(1) (Изм.- 2023) 10 % от общата сума без ДДС, освен ако договорът изрично не предвижда друго условие.

(2) (Изм.- 2023) 30 % от стойността без ДДС на договори с външни възложители, за изпълнението на които са необходими първични данни и информация, принадлежаща на Института.

Чл. 29. Отдаването на недвижима и движима собственост под наем се извършва със съгласието на Ръководството на БАН и при условия, уреджани съгласно действащите правила в момента на сключването на договора.

Чл. 30. НИГГГ може да образува и участва в търговски дружества и други организации с предмет на дейност, свързан с провежданите научни изследвания и прилагането на научни резултати, с цел осигуряване и подпомагане на научната дейност съгласно чл.74 от Устава на БАН.

VII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 31. (1) НИГГГ има свой кръгъл печат с надпис "Българска академия на науките София" и в средата "НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО ГЕОФИЗИКА, ГЕОДЕЗИЯ И ГЕОГРАФИЯ".

(2) Печатът се съхранява в канцеларията на НИГГГ и се полага върху подписите на директора и заместник-директорите на Института и на главния счетоводител за финансови документи. При отсъствие на директора и заместник-директорите и върху подписа на научния секретар.

Чл. 32. Прилагането на настоящия правилник се възлага на директора, зам.-директорите и научния секретар на НИГГГ.

Настоящият Правилник на НИГГГ - БАН е приет от Общото събрание на НИГГГ на 23.01.2024 г.и влиза в сила от датата на приемането му.